

Fotoğraf / Photo

Mustafa Yalçın

100 yıllık mimarisi ve süslemeleriyle...

Sirkeci Büyük Postane

Büyük Postane Sirkeci'de, Büyük Postane Caddesi üzerindedir. Bu cadde, bir ucuyla Sultanhamam Caddesi'nden Mahmutpaşa'ya, öteki ucuyla Ankara Caddesi'nden Babiâli'ye kadar uzanmaktadır. Osmanlı'nın, telgrafla ilk tanışması İngilizler'in çektiği hatla 1855'te olmuştur; 9 Eylül'de Hariciye Nazırı Fuat Paşa müttefik kuvvetlerin Sivastopol'a girdiğini Kırım'dan İstanbul'a telgrafla bildirmiştir; müjdeli haber telgrafın uğurlu sayılmasını sağlamıştır.

1905 yılında yapımına başlanan ve dört yıl sonra tamamlanan Büyük Postane, 1909'da "Posta ve Telgraf Nezareti" olarak açılmıştır. 1930'larda "Yeni Postane" olan adı sonradan "Büyük Postane" olmuştur. Günümüzde postane binası olarak kullanılan bu binada, 1927-1936 yılları

arasında İstanbul Radyoevi de hizmet vermiştir. 1958 yılında tamamen posta ve telgraf hizmetlerinde kullanılmaya başlanan bina günümüzde zemin kat Sirkeci Postanesi, birinci kat telgraf müdürlüğü, ikinci ve üçüncü katlar da PTT İstanbul Bölge Baş Müdürlüğü olarak kullanılmaktadır.

Büyük Postane, mimar Vedat Tek'in ilk eseridir. Dört katlı ve 3 bin 200 metre karelik yapının tüm süslemelerinde 16. yy. Osmanlı üslubu hakimdir. Görkemli binanın cephesi yontma taş ve mermerdir. Tuğlalarını Vedat Tek'in özel olarak tasarladığı sanılan dört katlı binanın girişi basamaklarla yükseltilmiş ve ön cephesinin her iki köşesi de öne çıkarılıp, yükseltilerek üzerleri kubbe ile kapatılmıştır. Giriş cephesindeki payelerde görülen taş işçiliği dikkat

çekicidir. Binanın ana girişi çok büyük bir salona açılmaktadır. Salonun çatıya dek yükselen tavanı, turuncu ve mavi renk ağırlıklı camlarla kaplıdır. Binanın süslemelerinde, iki renkli taş işçiliği, kufi yazılar, geometrik desenli çini panolar, tavan süslemelerinde görülen rumi palmetler, pencere tablolarındaki çini panolar, payelerde ve sütun başlıklarındaki mukarnaslar ve konsollar kullanılarak Osmanlı klasik süsleme öğelerine ağırlık verilmiştir.

Büyük Postane'nin bir bölümü, PTT Müzesi'dir. Görevlinin eşliğinde eski malzeme ve cihazların arasında gezme imkanı bulacağınız müzede, 1855 yılında imal edilerek ülkemizde kullanılan telefonlar sergilenmektedir.

Sirkeci Grand Post Office
With its 100 year old
architecture and decorations

Grand Post Office is in Sirkeci on Büyük Postane Street. This street extends from Mahmutpaşa through Sultanhamam Street at one hand to Babiâli through Ankara Street at the other end. First introduction of telegram to the Ottomans took place in 1855 with the line drawn by the British. On September 9, the Minister of the Exterior Fuat Paşa, notified that the allied forces entered Sivastopol by a telegram from Crimea to Istanbul; the good news allowed the telegram to be deemed lucky.

Grand Post Office, which started to be built in 1905 and completed in four years, was opened in 1909 as "Post and Telegraph Ministry". The name, which was "New Post Office" in 1930s, later became "Grand Post Office". Istanbul radio served between 1927-1936 in this building which is used as a post office today. In the building which started to be used for post and telegraph services fully in 1958, today the ground floor is Sirkeci Post Office, the first floor is the Telegraph Directorate and PTT İstanbul Regional Head Directorate occupies its second and third floors.

Grand Post Office is architect Vedat Tek's first work. 16th Century Ottoman style dominates all

decorations of the four-floor building which lies on 3.200 square meters. The façade of the ostentatious building is carved stone and marble. The entrance of the four-storey building, the bricks of which are believed to have been designed specifically by Vedat Tek, was raised with steps and the two corners of the front elevation were raised and covered by a dome. The stone workmanship in the façade draws attention. The main entrance of the building opens to a very large hall. The hall's ceiling, which goes up to the roof, is covered with predominantly orange and blue glass. The classical Ottoman decorative elements are emphasized in the decorations of the building with the two color stone workmanship, kufi scripts, tiled panels with geometric design, rumi palmet appearing in ceiling decorations, the tiled panels in window sills and mukarnases in pillar heads and consoles.

A part of Grand Post Office is used as PTT Museum. Telephones manufactured and used in our country in 1855 are exhibited in the Museum where you will have the chance to walk around old supplies and equipment accompanied by a museum officer.

